

เลขที่ 1 บ้านคอกไก่ โครงการชั่งหัวมัน

"...คนที่ไปดูได้เห็นว่าเริ่มต้นด้วยไม่มีอะไร เลยแต่ว่าต่อมาภายในวันเดียว ทุกคนที่อยู่ในห้องที่นั้นก็เข้าใจว่าต้องช่วยกันและยิ่งในสมัยนี้ในขณะนี้เราต้องร่วมมือกันทำ เพราะถ้าไม่มีการร่วมมือกันก็ไม่ก้าวหน้า ไม่มีความก้าวหน้า ฉะนั้นการที่ท่านได้ทำแล้วมี ความก้าวหน้านี้เป็นสิ่งที่ดีมาก

หลักการก็อยู่ที่ทุกคนต้องช่วยกันเสียสละเพื่อให้กิจการในห้องที่ก้าวหน้าไปด้วยดี ก้าวหน้าได้อย่างไร ก็ด้วยการช่วยเหลือกัน แต่ก่อนนั้นเคยเห็นว่ากิจการที่ทำมีกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งทำแล้ว ก็ทำให้ก้าวหน้าแต่อันนี้มันไม่ใช่

กลุ่มหนึ่งมันทั้งหมดรวมกันทำ และมีความก้าวหน้าแน่นอน อันนี้ก็เป็นสิ่งที่มหัศจรรย์และเป็นสิ่งที่ทำให้มีความหวัง มีความหวังว่าประเทศชาติจะก้าวหน้า ประเทศไทยจะมีความสำเร็จ..."

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันที่ 21 สิงหาคม 2552 ครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ บ้านหนอง คอกไก่ ต.เขากะบุก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี

ศรธรรม ต่องาม สมาชิก อบต.กัลลหหลวง หมู่ 8 บ้านทุ่งโป่ง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี บอกว่า สมัยก่อนชาวบ้านก็ทำไร่กันแบบทั่วไป ผมเริ่มปลูกหน่อไม้ฝรั่ง 2 ไร่ 1 งานก็ปลูกกันไปทำกันมาเอาไปขายตลาดก็ถือว่าขายดีราคา ก็ดี "แต่ปัญหาสำคัญคือ...ขาดแหล่งน้ำ"

ศรธรรม บอกว่า หน่อไม้ฝรั่งจะต้องใช้คนงานมาก พอเริ่มต้นปลูก จะต้องดูแลเรื่องน้ำทำหญ้าให้เขา การใส่ปุ๋ย ใส่ยาไม่มีวัชพืชใดๆทั้งสิ้น

ลงดินไปแล้ว 4 เดือน ถึงจะเก็บได้ แต่ในระยะนี้ต้องหมั่นพรวนดิน บักหลักเอาเชือกขึงเพื่อไม่ให้ต้นล้ม...โยก ต้นจะให้หน่อได้สมบูรณ์

"ถ้าปลูกแบบปล่อยไม่ดูแลอะไรเลย ต้นก็จะสูงล้มโยกเอาหน่อไม้ฝรั่งที่ออกมาจะไม่สวย"

ครอบครัวศรธรรมปลูกหน่อไม้ฝรั่งมานานเกือบ 10 ปีเต็ม สั่งสม ประสบการณ์เอาไว้หลายอย่าง พอรู้ข่าวว่าในหลวงมาซื้อที่ดินผืนนี้เอาไว้ก็มีคำถามหลายข้อที่สงสัย...

สงสัยติดใจได้ไม่กี่วัน...วันที่ 13 กรกฎาคม คุณดิศธร วัชรโรทัย ก็มา ประชุม 26 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อม ชาวบ้าน 3 ตำบลกัลลหหลวง เขากะบุก เขาไม่รวก...

ชาวบ้านแต่ละคนได้รับการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ศรธรรมเชี่ยวชาญเรื่องหน่อไม้ฝรั่งก็รับหน้าที่ปลูกหน่อไม้ฝรั่งในแปลงปลูกไร่ซึ่งหัวมัน

ศรธรรม บอกว่า การขาย...การทำการเกษตรแบบเดิมที่ทำกันมานาน ชาวบ้านบางคนอาจเรียกว่า...ทำแบบครูพักลักจำ บางทีจำไม่หมดก็จดไว้บ้าง แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้จด

"ทำไป...ก็ใช้ไปอยู่ตรงนั้น ทำแค้ให้อยู่ได้ มีกินมีใช้ ไม่ลำบาก ไม่ขัดสน ก็พอแล้ว"

หน่อไม้ฝรั่งพื้นที่สองไร่กว่า เลี้ยงครอบครัว 7 ชีวิตอยู่ได้ เช่นเดียวกับการปลูกหน่อไม้ฝรั่งในแปลง ซึ่งหัวมันของพระองค์ท่าน แปลงนี้ปลูกหน่อไม้ 5,200 ต้น...การเก็บเกี่ยวต่อวันจะอยู่ที่ 50-60 กิโลกรัม

ช่วงแรก ต้นยังเล็กขายกิโลกรัมละ 29 บาท แต่ตอนนี้ขยับขึ้นมาเป็นกิโลกรัมละ 40 บาทแล้ว หน่อไม้ฝรั่งมีอยู่ 3 เกรด เกรดเอ...บี...ซี แล้วก็ เกรดรวม เกรดเอราคาสูงแต่ต้องคัดเฉพาะต้นใหญ่เท่าหัวแม่มือ แต่ที่ขายอยู่ทุกวันนี้เป็นเกรดซีเกรดรวม

"ราคาหน่อไม้ฝรั่งที่ขายในท้องตลาดก็ขึ้นๆ ลงๆ ตามราคาตลาด"

ย้อนไปก่อนหน้าที่ในหลวงจะมาซื้อที่ดินทำโครงการซึ่งหัวมัน ตอนนั้นชาวบ้านทำการเกษตรแบบชาวบ้าน ไถดินพรวนดิน แล้วก็ไม่มีที่จะเอาปุ๋ยมาบำรุงดินปรับปรุงหน้าดิน ไถเสร็จก็หาพืชพันธุ์มาปลูก แล้วก็ใช้สารเคมีใช้ปุ๋ยกระสอบ

"ปุ๋ยกระสอบ...ถามว่าได้ผลไหมก็ได้ผลตอนที่ใส่ไปใหม่ๆ" ศรธรรมว่า "ปุ๋ยเคมีจะมีคุณภาพช่วง 5 วัน...10 วัน หลังจากนั้น 15 วัน...1 เดือนคุณภาพก็เสื่อมลง ต้นไม้จะเหี่ยวแห้งเหลืองไม่เขียวขจีเหมือนที่เราใช้ปุ๋ยชีวภาพในปัจจุบัน"

สภาพผืนดินที่บ้านคอกไก่ ถือว่าแห้งแล้งที่สุด ชาวบ้านทำการเกษตรกันแบบตามมีตามเกิดตามปลูก...ถ้าฝนดี น้ำมาก เราก็ได้ทำนานหน่อย ให้พืชผักอุดมสมบูรณ์ แต่ถ้าปีไหนฝนแล้ง ฝนธรรมชาติไม่มี ใช้น้ำหมดก็หมดกัน

ว่างเว้น...จากการทำการเกษตรก็พากันไปรับจ้าง

พืชที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ปลูก ก็จะมีหน่อไม้ฝรั่ง อ้อย สับปะรด ผักสวนครัว มะเขือเทศ พริก ถั่วฝักยาว แตงแพ่ง ข่า ตะไคร้

"ผลผลิตจะมากจะน้อย...ควบคุมอะไรไม่ได้เลย"

ความเจริญเขี่ยข่มในไร่ซึ่งหัวมันกำลังแผ่ ขยายไปสู่ไร่ชาวบ้านละแวกข้างเคียง และขยายวงไปเรื่อยๆ ศรธรรมบอกว่า โชคดีเป็นบุญวาสนาของพวกเราที่พระองค์มาซื้อดินไว้ที่นี่ ลงมาทำการ เกษตร เป็นต้นแบบให้ชาวบ้านได้ดูเป็นตัวอย่าง

"รู้ไหมว่าชาวบ้านปลาบปลื้มใจที่สุด"

การทำงานในช่วงเริ่มต้นโครงการชั่งหัวมัน ในฐานะชาวบ้านคนหนึ่งเราพร้อมใจกันออกอ่างเก็บน้ำหนองเสือ ปรับปรุงให้เก็บน้ำได้มากขึ้น...จาก 230,000 ลูกบาศก์เมตร เป็น 280,000 ลูกบาศก์เมตร

แรกๆชาวบ้านพูดกันมาก ที่ดินแห้งแล้งขนาดนี้ น้ำก็น้อยมากๆ ในหลวงจะซื้อปลูกอะไร

"ที่แปลงนี้...ชาวบ้านเจ้าของที่เดิมประกาศ ขายมาหลายปีแล้ว ไม่มีใครที่จะซื้อ ดูในหน้าโฉนด... แพนผังสวยดี ราคาไม่สูงจนเกินไป ทุกคนก็อยากจะ ซื้อ แต่พอมาเห็นพื้นที่จริง มีแต่ป่ายูคาลิปตัส ป่ากระถิน ถาวร...ก็ไม่มีใครอยากได้"

ศรธรรมถือเป็นผู้เชี่ยวชาญการปลูกหน่อไม้ฝรั่งแถวหน้า แต่วันนี้ได้รับหน้าที่ให้เป็นวิทยากรบรรยายให้กับผู้เข้ามาศึกษาดูงานโครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ

ศรธรรม บอกอีกว่า แต่จะเป็นบุญบารมีของพระองค์ท่านก็ไม่ทราบ นับตั้งแต่วันที่ซื้อที่ดิน ชาวบ้านก็พร้อมใจช่วยกันปรับปรุงทำนรมิตผืนดินของพระองค์ท่านให้เป็นสวนเกษตร เหมือนสิ่งมหัศจรรย์หนึ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างเหลือเชื่อ

"พืชผัก พืชพรรณที่ปลูกเอาไว้เขียวขจี แล้วก็ได้รับผลประโยชน์กลับคืนมาในการจำหน่ายมะนาว ก็ตก...น้ำเยอะ หน่อไม้ฝรั่งก็งาม งามกว่าที่ชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงปลูกได้มากๆ เราเห็น เราทำกับมือ...ไม่น่าเชื่อก็ต้องเชื่อ ชาวบ้านทุกคนก็เห็นเหมือนๆ กัน"

สิ่งที่เกิดขึ้น การทำเกษตรถ้าใช้ปุ๋ยเคมีก็ต่างกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ...ปุ๋ยเคมีงามช่วงเวลาที่มีคุณภาพ แต่ถ้าหมดฤทธิ์เสื่อมโทรมแล้วมันก็ไม่ทำให้พืชผักงามอยู่ตลอด

โครงการชั่งหัวมัน ใช้ปุ๋ยชีวภาพปุ๋ยหมักบำรุง ดันโบอย่างผสมผสาน ปรับพื้นดินทำให้ดินร่วนซุยอยู่ตลอด จะปลูกอะไรก็ราวกับว่าผืนดินผืนนี้เป็นผืนดินมหัศจรรย์

ชาวบ้านข้างเคียงเขาก็ได้รับอันานิสงส์ได้เรียนรู้ได้ลงมือทำตาม ไม่เฉพาะแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังเป็นการทำจริงๆให้กับตัวเอง ลดการลงทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีกระสอบละ 1,000 กว่าบาท

"ปุ๋ยชีวภาพ ราคาต่ำแต่ได้ผล เก็บผลผลิตพืชผลได้มาก ได้มารู้ได้มาเรียนได้มาทำตาม ตอนนี้อย่างชาวบ้านข้างเคียงก็ทำแบบเดียวกับโครงการชั่งหัวมัน เหมือนลูกเดินตามรอยพ่อ"

ประเด็นประทับใจสุดท้ายในไร่ชั่งหัวมัน นริศ สมประสงค์ เจ้าหน้าที่งานในพระองค์ โครงการชั่งหัวมัน บอกว่า ชาวบ้านทั่วไปเห็นบ้านในโครงการก็พูดกันว่า ในหลวงทรงสร้างบ้านเอาไว้ด้วย มีเลขที่บ้าน... "เลขที่ 1"

"ต้องบอกก่อนนะครับว่า เป็นความเข้าใจของชาวบ้าน คิดว่าท่านมาประทับที่นี่ แต่ศาลาทรงงาน เรือนที่ประทับที่สร้างไว้ท่านยังไม่ได้มาประทับ เนื่องจากตอนแรกยังสร้างไม่เสร็จเรียบร้อยดี ปัจจุบันเรียบร้อยแล้ว รอกท่านเสด็จกลับมาอีกครั้ง"

บ้านในหลวงที่ชาวบ้านเข้าใจ คือ เรือนรับรองที่ประทับ เลขที่ 1 บ้านหนองคอกไก่ ตำบลเขากระปุก อำเภอ
ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เป็นความปลื้มปิติของเกษตรกรท่ายางที่ในหลวงท่านมาประทับมาซื้อที่ดินและยังขึ้น ทะเบียนเป็น
เกษตรกรของอำเภอท่ายางอีกด้วย

นริศบอกว่า ไปส่งมะนาวที่ตลาด คนในตลาดก็ดีใจ เหมือนเราได้มาในฐานะตัวแทนของไร่ในหลวง แม่ค้า
พ่อค้าหลายคนก็เข้ามาถาม ไปไกลไหมอยู่ตรงไหนอยากจะเข้ามาดูมาเห็นด้วยตา

ศรธรรม ต่อม สมานิช อปต.กัลดีหลวงเสริมว่า บ้านในหลวงเลขที่ 1 ในไร่ซึ่งหัวมัน ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็คิด
ว่าจะต้องปลูกเป็นรั้วเป็นวงมีตึกใหญ่โต พอมาเห็นจริงๆ ก็เหมือนบ้านทั่วไปไม่ต่างกับชาวสวนชาวไร่คนหนึ่ง

"ชาวบ้านทุกคนคงรู้สึกไม่ต่างกับผมโครงการซึ่งหัวมัน เหมือนทำให้พ่อของแผ่นดิน บุกมาหาลูกในดงใน
ป่า แน่แน่นอนว่าลูกก็ปลื้มปิติใจ จะพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้พ่อมีพระเกษมสำราญมีความสุข"

ที่มา : ทีมข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ